

působí dojmem ucelenosti a jest na ni patrna dlouhá pečlivá příprava. Také vylíčení dějin pramenů při každé periodě zvláště, ucelenosti jest na prospěch. V některých otázkách autor dovolává se analogie v jiných říších (francké, v Uhrách, v Polsku), čímž rovněž kniha získává.

A ještě jednou předností se kniha vyznamenává: jest vzorně vypravěna, tištěna na krásném papíře a, ač vydána nakladatelem, obchodníkem, stojí v obchodě váz. 28 Kč.

Rr.

Albín Bráf: Život a dílo III. Výbor statí z hospodářské a sociální politiky. Vydali prof. Dr. J. Gruber a dr. C. Horáček. — Vesmír. — 1923. — Str. 206 — 30 Kč.

Dílo zvěčnělého prvního našeho národohospodáře světové úrovně A. Bráfa dospívá ve výboru, pořádaném jeho nástupci na pražské universitě svazku třetího. Dle zpráv časopiseckých vyjde ještě svazek čtvrtý (»Rozličné statí«) a pátý; tento poslední s životopisem autora z péra dra J. Grubra. Tak bychom měli s předválečným vydaním jeho »Národohospodářské theorie, politiky a finanční vědy« (bohužel nyní už rozebranými) celkový profil našeho národohospodářského klasika aspoň v hrubých rysech vyznačený. Jest ovšem litovati, že přítomný soubor jeho prací nebude úplným, neboť ten obsáhl by nejméně deset svazků proti nynějším pěti. Ale i tak musíme býti vděční »Vesmíru«, že podjal se tohoto záslužného úkolu. — Přítomný svazek obsahuje statí z národohospodářské politiky a to zemědělské, průmyslové, obchodní a sociální. Všeobecně dlužno je charakterisovati nejen jako klasické články významu historického, jež v dobách, kdy byly napsány, splnily už svůj úkol, nýbrž většinou jako články docela aktuální, které mohou býti vzaty za podklad při řešení leckterého úkolu národohospodářské politiky. Tak má se věc na př. se statí »Základní zákon zemědělství a družstevní svépomoc«, v níž jedná se o zákonu o ubývajícím výnosu z půdy jako zákonu formálním, jehož platnost industrialisací a komercialisací zemědělství dá se posunovati stále se vzrůstajícími pokroky techniky. »Zemědělství české za posledních padesát roků« je historickou retrospektivou, v níž Bráf byl vždy mistrem, »Dva staré návrhy na odklizení dluhů pozemkových« jednájí o řešení tématu, jak podali je r. 1847 a 1848 Tebeldi a Vidal s kritikou autorovou. Historického rázu je rovněž »Příspěvek k dějinám zemědělského vyučování v Čechách«, kde opravuje a doplňuje svoje názory o této otázce projevené v »Oesterr. Staatswörterbuch«. V průmyslové politice rázu historicko-retrospektivního je stať »Národohospodářský vývoj český a Jednota ku povzbuzení průmyslu v Čechách«, rázu hodně aktuálního »O zlatém dnu maloživnosti« a »Panství obchodu«. »Ochranné clo« a smlouvy obchodní v Rakousku« v politice obchodní je historickým zkoumáním vývoje rakouského celního systému, jak jeví se postupně od konce 18. stol. v uzavřených obchodních smlouvách s cizími státy. V sociální politice je nejdůležitějším přetisk »Almužna a mzda« ze »Sbírký přednášek a rozprav« (redakce Goll-Hostinský), z r. 1883. Předmětem je instituce chudinství, její historický vývoj od dob antických do moderních, kde ji spojuje s institucí pensijního pojišťování, jemuž jsou věnovány další dva články. Zajímavým je článek v »Lumíru« »Obec dělnická«, který nás do jisté míry zaráží, čteme-li pod ním datum 1876. Líčí tu »Cité ouvrière« v Mylhúzách vystavěnou francouzskou průmyslovou společností, která tehdy měla v plném svém rozkvětu slaviti čtvrtstoletí svého trvání. U nás, ač píšeme už 1924, marně bychom hledali rozřešení otázku dělnického bydlení tak uspokojivě pro obě strany.

V. V.

Albín Bráf: Život a dílo. Díl IV. Rozličné statí. Str. 225. Cena Kč 34.— (neudána).

Díl IV. rozdělen jest na 5 částí, v něž pojaty jsou statí z politiky úvěrní, z finanční vědy, ze statistiky, o vzdělávacích problémech a o českém obrození národohospodářském. Upozornil bych zvláště na články: